

Sygnatura akt IV Ka 470/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie :	SSO Sylwana Wirth SSO Elżbieta Marcinkowska
Protokolant :	Magdalena Telesz

przy udziale Barbary Chodorowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu dnia 12 września 2014 roku

sprawy B. S.

syna W. i H. z domu U.

urodzonego (...) w F.

oskarżonego z art. 177§2kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę oraz pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych B. S. (1) i M. S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 19 marca 2014 roku, sygnatura akt VI K 1040/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że :

1. uchyła orzeczenie oparte o art. 49 § 2 kk ujęte w punkcie V dyspozycji,

2. na podstawie art. 46 § 1 kk w miejsce zadośćuczynienia jak w punkcie IV dyspozycji:

- orzeka od oskarżonego B. S. na rzecz B. S. (1) 15 000 (piętnaście tysięcy) złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,

- orzeka od oskarżonego B. S. na rzecz M. S. 15 000 (piętnaście tysięcy) złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych B. S. (1) i M. S. po 420 złotych tytułem zwrotu kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym, w tym wymierza 300 zł opłaty za to postępowanie.

Sygnatura akt IV Ka 470/14

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Bystrzycy Kłodzkiej wniósł akt oskarżenia przeciwko B. S. oskarżając go o to, że:

w dniu 24 lipca 2012 r. w M., woj. (...), kierując samochodem osobowym marki R. (...) o nr rej. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności i przed rozpoczęciem manewru wyprzedzania nie upewnił się czy jadąca prawidłowo za nim w tym samym kierunku A. S. – kierująca motocyklem marki H. (...) o nr rej. (...) wcześniej nie rozpoczęła wykonywania już tego manewru wyprzedzając prowadzony przez niego samochód, w następstwie czego przekroczył oś jezdni wjeżdżając na przeciwny pas ruchu, bocznie uderzył lewą stroną swojego samochodu w kierującą motocyklem A. S., która w następstwie uderzenia utraciła panowanie nad prowadzonym pojazdem, zjechała na lewe pobocze a następnie do przydrożnego rowu, w wyniku czego na skutek odniesionych obrażeń ciała poniosła śmierć,

to jest o czyn z art. 177§2 kk.

Wyrokiem z dnia 19 marca 2014 roku (sygnatura akt VI K 1040/12) Sąd Rejonowy w Kłodzku:

I. oskarżonego B. S. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku to jest przestępstwa z art. 177§2 kk i za to na podstawie art. 177§2 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69§1 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo oskarżonemu zawiesił tytułem próby na okres lat 5 (pięciu);

III. na podstawie art. 42§1 kk orzekł wobec oskarżonego B. S. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 5 (pięciu);

IV. na podstawie art. 46§1 kk orzekł wobec oskarżonego B. S. na rzecz pokrzywdzonych M. i B. S. (1) kwotę 50 000 złotych (pięćdziesięciu tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

V. na podstawie art. 49§2 kk orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 500 (pięciuset) złotych, zobowiązując oskarżonego do uiszczenia świadczenia na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

VI. zasądził od oskarżonego B. S. na rzecz oskarżycieli posiłkowych M. i B. S. (1) kwotę 3450 (trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zastępstwa procesowego;

VII. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe poniesione w sprawie, zwalniając go od uiszczenia opłaty sądowej.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego B. S., zaskarżając wyrok w całości zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

a. art. 170 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego z opinii wydanej przez inż. L. N. z zakresu techniki samochodowej, rekonstrukcji wypadków drogowych oraz oceny stanu technicznego pojazdów, wpisanego na listę biegłych sądowych przy Sądzie Okręgowym w Wałbrzychu z siedzibą w Świdnicy i nie

przesłuchanie sporządzającego opinię jako świadka celem skonfrontowania z opinią biegłego powołanego w sprawie oraz ustalenia jakie były rzeczywiste okoliczności powstania wypadku drogowego, a w szczególności z jaką prędkością przed wypadkiem poruszały się pojazdy, czy prędkość była dostosowana do przepisów Prawo o ruchu drogowym oraz który z uczestników przyczynił się do zaistnienia wypadku;

b. art. 170§1 pkt 2 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii fizyko-chemicznej substancji zabezpieczonej na karoserii samochodu R. (...) w celu ustalenia z jakiej części motocykla, odzieży lub bagażu motocyklistki pochodzi, wyłącznie na podstawie stwierdzenia, iż okoliczność ta nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy dowód ten mógł przyczynić się do odtworzenia rzeczywistego przebiegu wypadku,

c. art.170§1 pkt 4 i 5 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku o przeprowadzenie dodatkowych oględzin obu pojazdów uczestniczących w wypadku oraz odzieży motocyklistki, w celu ustalenia którą częścią motocykl lub ciało motocyklistki uderzyło w samochód pozostawiając rysę i wgniecenie, a także o przeprowadzenie eksperymentu procesowego z udziałem biegłego w celu weryfikacji czy twierdzenia biegłego o mechanizmie powstania uszkodzeń na samochodzie R. (...) odpowiadają rzeczywistości, będące wynikiem błędnej oceny, że dowodu tego nie da się przeprowadzić, a wreszcie – że tak ujęty wniosek dowodowy w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia toczącego się postępowania, przy jednoczesnym braku wskazania dlaczego przedmiotowy dowód będzie zmierzał do przedłużenia postępowania, podczas gdy dowód ten mógł przyczynić się do odtworzenia rzeczywistego przebiegu wypadku,

d. art. 201 kpk polegająca na niedopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, na skutek błędnej oceny opinii biegłego dr inż. M. Ł., która w ocenie oskarżonego jest nielogiczna i niepełna, nie zweryfikowana przy użyciu odpowiedniego programu komputerowego, zwłaszcza w zakresie momentu rozpoczęcia przez motocyklistkę manewru wyprzedzania i jego rzeczywistego przebiegu, czego konsekwencją było niewyjaśnienie okoliczności mającej kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wymagającej wiadomości specjalnych, co miało niewątpliwie wpływ na treść orzeczenia;

e. art. 424§2 kpk poprzez brak wyczerpującego wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia okoliczności, które Sąd miał na uwadze przy wymiarze środków karnych – w przypadku zadośćuczynienia za doznaną krzywdę uzasadnienie jest niepełne, ogólnikowe, co uniemożliwia obronie postawienie konkretnych zarzutów, natomiast w przypadku świadczenia pieniężnego Sąd całkowicie odstąpił od wyjaśnienia podstaw zasądzenia tego środka, podczas gdy uzasadnienie wyroku winno przytaczać okoliczności, które Sąd Rejonowy miał na względzie przy wymiarze przedmiotowych środków karnych;

2. błąd w ustaleniach przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że pokrzywdzona wykonując manewr wyprzedzania włączyła lewy kierunkowskaz i przyśpieszyła wjeżdżając na lewy pas ruchu, co pozostaje w sprzeczności z zeznaniami jadących bezpośrednio za pokrzywdzoną świadków W. S. i J. D., z których to jednoznacznie wynika, że nie widzieli oni aby pokrzywdzona A. S. przystępując do manewru wyprzedzania włączyła kierunkowskaz;

3. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a. art. 46§1 kk w zw. z art. 446§4 kc i art. 415 kc polegające na ich nieprawidłowym zastosowaniu poprzez zasądzenie zadośćuczynienia pieniężnego w kwocie 50 000 złotych na rzecz pokrzywdzonych M. i B. S. (1), podczas gdy prawidłowo Sąd I instancji powinien zobowiązać oskarżonego do zapłaty odpowiedniej kwoty zadośćuczynienia osobno na rzecz każdego z pokrzywdzonych;

b. art. 49§2 kk polegająca na niewłaściwym zastosowaniu przepisu przez Sąd I instancji poprzez orzeczenie środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, podczas gdy ustawa nie przewiduje orzeczenia przedmiotowego środka karnego w przypadku popełnienia przestępstwa z art. 177§2 kk.;

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych B. i M. S., zaskarżając wyrok w części dotyczącej opisu czynu oraz co do wymiaru kary zasadniczej i środka karnego wskazanych w pkt II i III zarzucając:

1. na podstawie art. 438 pkt 3 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który to miał istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na niesłusznym uznaniu przez Sąd I instancji, iż oskarżony B. S. w dniu 24 lipca 2012 r. w M., woj. (...), kierując samochodem osobowym marki R. (...) o nr rej. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w sytuacji gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż oskarżony wykonując manewr wyprzedzania nie zachował szczególnej ostrożności i postąpił w sposób niezgodny z dyspozycją przepisu art. 24 ustawy prawo o ruchu drogowym, a więc naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym miało charakter umyślny,

2. na podstawie art. 438 pkt 4 kpk rażąca niewspółmierność kary poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, w sytuacji gdy prawidłowa ocena okoliczności dotyczących jej wymiaru uzasadnia jej orzeczenie bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

3. na podstawie art. 438 pkt 4 kpk rażąca niewspółmierność środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, w sytuacji gdy są podstawy do orzeczenia środka karnego w wyższym wymiarze, a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej opisu czynu poprzez ustalenie, że oskarżony umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że nie zachował szczególnej ostrożności, albowiem przed rozpoczęciem manewru wyprzedzania nie upewnił się, czy jadąca prawidłowo za nim w tym samym kierunku A. S. kierująca motocyklem marki H. (...) o nr rej. (...) wcześniej nie rozpoczęła wykonywania już tego manewru, wyprzedzając prowadzony przez niego samochód, w następstwie czego przekroczył oś jezdni wjeżdżając na przeciwny pas ruchu, bocznie uderzył lewą stroną swojego samochodu w kierującą motocyklem A. S., która w następstwie uderzenia utraciła panowanie nad prowadzonym pojazdem, zjechała na lewe pobocze a następnie do przydrożnego rowu, w wyniku czego na skutek odniesionych obrażeń poniosła śmierć tj. o czyn z art. 177§2 kk,

2. zmianę wyroku w części dotyczącej kary poprzez wymierzenie oskarżonemu kary zasadniczej w wymiarze 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczenie wobec oskarżonego B. S. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat,

3. zasądzenie od oskarżonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji na rzecz oskarżycieli posiłkowych według norm przepisanych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł oskarżony B. S., zaskarżając wyrok w całości zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa procesowego polegającą między innymi na niedopuszczeniu dowodu z prywatnej opinii biegłego wydanej przez inż. L. N., wpisanego na listę biegłych sądowych przy Sądzie Okręgowym w Wałbrzychu z siedzibą w Świdnicy z zakresu techniki samochodowej, rekonstrukcji wypadków drogowych oraz oceny stanu technicznego pojazdów i nie przesłuchanie wyżej wymienionego jako świadka w sprawie celem skonfrontowania z opinią biegłego dr inż. M. Ł. oraz ustalenia jakie były okoliczności powstania wypadku drogowego, z jaką prędkością przed wypadkiem poruszały się pojazdy, czy prędkość była dostosowana do przepisów Prawa o ruchu drogowym oraz który z uczestników przyczynił się do zaistnienia wypadku, czego konsekwencją było niewyjaśnienie okoliczności mających kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i co miało niewątpliwie wpływ na treść orzeczenia;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść orzeczenia przez przyjęcie, iż przebieg wypadku przedstawiony przez biegłego występującego w sprawie odpowiada rzeczywistemu przebiegowi, co jest sprzeczne z opinią prywatną z której wynika, do wypadku mogło dojść na lewym pasie ruchu na skutek bezpośredniego kontaktu pomiędzy poszyciem boku lewego pojazdu i lusterkiem z prawej strony motocykla oraz

motocyklistką, tym samym rozpoczęcie manewru wyprzedzania przez kierujących pojazdami biorącymi udział w wypadku mogło nastąpić w tym samym czasie;

3. ponadto popiera wszystkie zarzuty wymienione w apelacji wniesionej przez obrońcę, a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o uniewinnienie od zarzucanego mu czynu lub uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd okręgowy zważył:

odnośnie apelacji obrońcy oskarżonego B. S. oraz apelacji osobistej oskarżonego wobec zbieżności sformułowanych w tych środkach odwoławczych zarzutów i zaprezentowanej argumentacji możliwe jest łączne ich omówienie. Wbrew zawartym w tych apelacjach twierdzeniom sąd rejonowy rozpoznając niniejszą sprawę nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego ani też błędu w ustaleniach faktycznych.

Sąd rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe oraz w sposób rzeczowy, wnikliwy i obiektywny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne. Dokonana przez sąd I instancji ocena materiału dowodowego jest oceną wszechstronną, nie narusza granic swobodnej oceny, jest zgodna z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego jak również nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych.

W oparciu o zgromadzone i prawidłowo ocenione dowody sąd orzekający ustalił przebieg zdarzenia jaki miał miejsce w dniu 24 lipca 2012 roku. Tego dnia w czasie gdy doszło do zdarzenia warunki atmosferyczne, widoczność i stan jezdni na drodze były bardzo dobre. Wskazywana przez oskarżonego B. S. wersja, iż przed samym zejściem z naprzeciwka nadjeżdżał inny pojazd oskarżony zaś po tym jak samochód ten minął prowadzony przez niego pojazd przystąpił do wykonywania manewru wyprzedzania (jak stwierdził oskarżony niemalże „po zderzaku”) nie jest zgodna z zeznaniami świadków: A. K., P. B. i W. S. oraz Z. K.. W swoich zeznaniach świadkowie A. K. i P. B., którzy jechali samochodem wyprzedzonym przez oskarżonego tuż przed zderzeniem jednoznacznie zaprzeczyli aby z naprzeciwka miał wówczas jechać jakikolwiek pojazd. Jak wskazał w swoich zeznaniach P. B. „bezpośrednio przed zdarzeniem tj. podjęciem manewru wyprzedzania przez motocyklistkę nie jechał z naprzeciwka jakikolwiek pojazd, nie było też żadnych pojazdów w dalszej odległości, tam jest bardzo dobra widoczność (k. 303). Także A. K. w swoich zeznaniach zaznaczyła, iż „tuż przed zdarzeniem nie mijał mnie żaden samochód jadący z naprzeciwka, pas był zupełnie wolny” a „na tym prostym odcinku drogi nie widziałam żadnych samochodów jadących z naprzeciwka” (k. 303). Tożsame w tym zakresie zeznania złożył W. S. wskazując, iż „pewne jest, że gdy motocyklistka rozpoczęła wyprzedzanie to pas z naprzeciwka był wolny” (k. 300) a także świadek Z. K. zaznaczając, iż „widoczność drogi była dobra i z naprzeciwka nawet w dalszej odległości nie nadjeżdżał żaden inny pojazd” (k. 301).

Wbrew odmiennym tezom prezentowanym przez obrońcę oskarżonego nie budzi zastrzeżeń dokonane przez sąd I instancji ustalenie, iż pokrzywdzona przystępując do wykonania manewru wyprzedzania włączyła lewy kierunkowskaz i wjechała na lewy pas ruchu. W argumentacji przedstawionej w ramach powyższego zarzutu skarżący wyrażając opinię, iż ustalenie to jest całkowicie dowolne i sprzeczne z zeznaniami naocznych świadków wskazuje na zeznania W. S. i J. D. złożone w niniejszej sprawie, a ponadto odnosząc się do zeznań Z. K. skarżący czyni również uwagę, iż świadek ten jest znajomym rodziny pokrzywdzonej A. S. co, jak podniesiono w apelacji, w ocenie oskarżonego wskazuje, że świadek ten „, miał interes w tym aby zeznawać na korzyść oskarżycieli posiłkowych”. Z zaprezentowanym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż świadkowie J. D. i W. S., do których zeznań odwołuje się skarżący, w swojej relacji odnośnie powyższej kwestii wskazali jedynie, iż nie zwracali uwagi na okoliczność czy w motorze kierowanym przez pokrzywdzoną włączony był kierunkowskaz. Zwrócić natomiast należy uwagę, iż na fakt, że w pojeździe tym został włączony przez pokrzywdzoną A. S. kierunkowskaz gdy wykonywała manewr wyprzedzania w swoich zeznaniach złożonych w toku prowadzonego postępowania jednoznacznie wskazuje Z. K. i brak podstaw do zakwestionowania wiarygodności tychże zeznań. Zaznaczyć nadto należy, odnosząc się do przedstawionych w apelacjach wywodów, iż sama tylko okoliczność, że świadek Z. K. jest znajomym rodziny pokrzywdzonej A. S., a która to okoliczność jak wynika z pisemnych motywów wyroku sąd rozpoznający sprawę miał

na uwadze dokonując oceny zeznań wymienionego świadka, nie może automatycznie prowadzić do wniosku, iż złożone przez tą osobę zeznania nie są wiarygodne, zwłaszcza, iż zeznania te są spójne, logiczne i konsekwentne.

W niniejszej sprawie w świetle zgromadzonego i prawidłowo ocenionego materiału dowodowego w tym m.in. dokumentacji fotograficznej i relacji świadków, nie budzi nadto wątpliwości dokonane przez sąd rejonowy, a kwestionowane przez oskarżonego ustalenie, iż pokrzywdzona wykonując manewr wyprzedzania kierowanego przez oskarżonego pojazdu w czasie zaistniałego zdarzenia przekroczyła już oś jezdni, zawarta w obu apelacjach tj. osobistej B. S. i obrońcy oskarżonego argumentacja, stanowiąca w niemałej części polemikę z ustaleniami sądu I instancji i dokonaną przez sąd oceną dowodów, nie zawiera merytorycznych argumentów mogących to ustalenie podważyć. Powyższe zaś wskazywało na konieczność rezygnacji z przeprowadzenia manewru wyprzedzania przez oskarżonego. Wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z treści art. 24 ust. 1 pkt 2 Prawa o ruchu drogowym (Dz. U. 2012.1137j.t.) kierujący pojazdem jest obowiązany przed wyprzedzeniem upewnić się w szczególności czy kierujący jadący za nim nie rozpoczął wyprzedzania a stosownie do treści art. 24 ust. 2 zdanie 1 cytowanej ustawy kierujący pojazdem jest obowiązany przy wyprzedzaniu zachować szczególną ostrożność, a zwłaszcza bezpieczny odstęp od wyprzedzanego pojazdu lub uczestnika ruchu. Zaznaczyć należy, iż okoliczność, że w trakcie wykonywania manewru wyprzedzania motocyklistka przekroczyła już oś jezdni wynika z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków W. S., P. B. czy też A. K.. W swojej relacji W. S. poruszający się samochodem jadącym za pojazdem oskarżonego podał, iż kierujący motocyklem wykonując manewr wyprzedzania znajdował się już na drugim pasie jezdni. Na powyższe wskazywał również P. B. konsekwentnie w swoich zeznaniach wskazywał, iż motocyklistka w trakcie wykonywania tego manewru znajdowała się już na drugim pasie jezdni. Zwrócić także należy w tym miejscu uwagę na relację świadka zdarzenia A. K., znajdującej się wówczas w pojeździe jadącym przed samochodem oskarżonego, wymieniona opisując powyższe zajście stanowczo wskazała, iż „na chwilę odwróciłam głowę i przez szybę zobaczyłam motocyklistę znajdującego się na przeciwnym pasie ruchu i wyprzedzającego ten pojazd przed nim. Na pewno kierujący motocyklem był już na drugim pasie ruchu i na wysokości wyprzedzanego pojazdu” (k. 87).

W toku prowadzonego w sprawie postępowania dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu wypadków drogowych, który uczestniczył w oględzinach miejsca wypadku drogowego a także oględzinach pojazdu R. (...) oraz motocykla H. (...) analizując stwierdzone na przedmiotowych pojazdach uszkodzenia jak również ślady wypadku na drodze. W związku ze zgłoszonymi przez oskarżonego B. S. i obrońcę oskarżonego zastrzeżeniami co do przedstawionej przez biegłego opinii pisemnej zasięgnięto opinii uzupełniającej. Szczególnie mocno eksponowana przez skarżącego okoliczność – a mianowicie, że biegły M. Ł. nie posługiwał się przy sporządzaniu opinii odpowiednim programem komputerowym nie dyskredytuje przedstawionej przez tego biegłego opinii. Zauważyć należy, iż z dokumentacji fotograficznej sporządzonej na miejscu zdarzenia (w tym zwłaszcza obrazującej ślady uszkodzeń na obu pojazdach) jak również relacje wskazanych powyżej świadków, co do których brak jest podstaw do kwestionowania ich wiarygodności wynika, iż w momencie wykonywania manewru wyprzedzania samochodu kierowanego przez oskarżonego pokrzywdzona, przekroczyła już oś jezdni i znajdowała się - w momencie podjęcia manewru wyprzedzania przez oskarżonego - na lewym pasie ruchu. Ta okoliczność natomiast przemawia za uznaniem, iż oskarżony zobligowany był do odstąpienia od podjęcia manewru wyprzedzania po stwierdzeniu, czego nie uczynił, iż inny kierujący manewr taki rozpoczął.

Oddalając wniosek dowodowy o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji zdarzeń drogowych sąd rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 201 kpk, brak było bowiem podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku. Odnosząc się do przedstawionej na poparcie powyższego zarzutu argumentacji w której skarżący zaznaczył, iż zarzut ten „wiąże się ze złożoną w toku postępowania i nie włączona w poczet materiału dowodowego opinią prywatną sporządzoną przez L. N., podkreślenia wymaga, iż opinia prywatna nie jest dowodem, stanowi natomiast informację o dowodzie. Warto przywołać w tym miejscu stanowisko przedstawione przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 stycznia 2005 roku w którym wyraził pogląd, iż opinia prywatna, czyli pisemne opracowanie zleczone przez uczestnika postępowania, a nie przez uprawniony organ procesowy, nie jest opinią w rozumieniu art. 193 k.p.k. w zw. z art. 200 § 1 k.p.k., i nie może stanowić dowodu w sprawie. Opinia opracowana na zlecenie uczestnika postępowania, przedstawiona przez niego sądowi, stanowi jego oświadczenie zawierające

informację o dowodzie złożoną na podstawie art. 453 § 2 k.p.k., podlegające ujawnieniu w trybie przewidzianym przez ten przepis (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2005 roku V KK 388/04).

W sporządzonej na zlecenie oskarżonego opinii prywatnej i opartej na przekazanych przez wymienionego materiałach, zawarte zostały hipotezy odnośnie okoliczności zdarzenia, które jednakże nie podważają opinii biegłego M. Ł.. Przypomnieć nadto w tym miejscu wypada, iż stosownie do dyspozycji przepisu art. 201 kpk powołanie nowego biegłego w sprawie jest możliwe w przypadku stwierdzenia zaistnienia okoliczności wskazanych w tym przepisie, a zatem gdy sporządzona opinia jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie, taka natomiast sytuacja w niniejszej sprawie nie zaistniała. Jeśli dowód z opinii biegłego jest przekonujący i zrozumiały dla sądu (organu procesowego), który to stanowisko odpowiednio uzasadnił, to fakt, iż dowód ten nie jest przekonujący dla strony, nie może stwarzać podstawy do ponownego powoływania biegłych lub zasięgania opinii nowych biegłych (tak sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 6 listopada 2013 roku II Aka 204/13).

Zarzut jakoby sąd rejonowy dopuścił się obrazy art. 170 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego z opinii wydanej przez inż. L. N. i nie przesłuchanie sporządzającego opinię jako świadka, nie jest zasadny. Sąd rejonowy wskazał dlaczego wniosek ten nie mógł zostać uwzględniony a powyższe przedstawione przez sąd stanowisko uznać należy za zasadne. Nie można ponadto uznać za trafną tezę skarżącego, iż oddalając wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii fizykochemicznej substancji zabezpieczonej na karoserii samochodu R. (...) sąd rejonowy dopuścił się naruszenia przepisów postępowania karnego, podzielić należy przedstawioną w powyższym zakresie argumentację sądu orzekającego w sprawie.

Za chybiony uznać również należy zarzut naruszenia art. 170 §1 pkt 4 i 5 kpk który skarżący upatruje w nieuwzględnieniu wniosków o przeprowadzenie dodatkowych oględzin obu pojazdów, a także odzieży motocyklistki oraz eksperymentu procesowego z udziałem biegłego. Zaznaczyć należy, iż w niniejszej sprawie oględziny (obu pojazdów biorących udział w zdarzeniu) zostały przeprowadzone z udziałem biegłego sądowego po zaistniałym zajściu na miejscu wypadku, obecnie natomiast brak jest możliwości przeprowadzenia oględzin pojazdu którym poruszała się pokrzywdzona w czasie zdarzenia tak aby były to oględziny miarodajne i odpowiadające stanowi pojazdu tuż po zdarzeniu.

Zasadnie natomiast wskazuje obrońca oskarżonego na naruszenie w niniejszej sprawie przepisu prawa materialnego tj. art. 49 § 2 kk. Wyrokując w sprawie i uznając oskarżonego B. S. za winnego popełnienia czynu z art. 177 § 2 kk sąd rejonowy orzekł od oskarżonego na podstawie art. 49 § 2 kk świadczenie pieniężne w kwocie 500 złotych zobowiązując oskarżonego do uiszczenia świadczenia na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej. Powyższe rozstrzygnięcie nie można uznać za prawidłowe i trafnie zostało zakwestionowane przez skarżącego. Mając na uwadze, iż stosownie do treści art. 49 § 2 kk na podstawie wskazanego przepisu świadczenie pieniężne może zostać orzeczone jedynie w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a, 179 lub art. 180 kk stwierdzić należy, iż w niniejszej sprawie niewątpliwie brak było podstaw do orzeczenia wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego na podstawie powołanego przepisu.

Z tych też względów orzeczenie o świadczeniu pieniężnym zawarte w punkcie V części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, nie mogło się ostać i zostało uchylone.

Co do apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych – apelacja ta nie zasługuje na uwzględnienie.

Za chybione uznać należy stanowisko skarżącego, wyrażające się uznaniem jakoby sąd rejonowy rozpoznając niniejszą sprawę dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, który skarżący upatruje w niezasadnym, zdaniem autora apelacji, przyjęciu, iż oskarżony kierując samochodem osobowym w czasie zdarzenia nieумыślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Zaznaczyć należy odnosząc się do przedstawionych na poparcie powyższego zarzutu wywodów, iż przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. stanowi występki nieумыślny w znaczeniu art. 9 § 2 k.k., jednak naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu może nastąpić zarówno умыślnie, jak i nieумыślnie, co słusznie eksponuje skarżący. Uzasadniając jednak powyższy zarzut i zaznaczając m.in., iż oskarżony w czasie zaistniałego

zdarzenia postąpił w sposób niezgodny z dyspozycją art. 24 ustawy Prawo o ruchu drogowym i nie zachował szczególnej ostrożności wykonując manewr wyprzedzania skarżący jednocześnie czyni uwagi, iż wymieniony co najmniej godził się na naruszenie wskazanych w apelacji zasad bezpieczeństwa co stanowi winę umyślną (zamiar ewentualny). Podniesiony przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jak i przedstawiona na jego poparcie argumentacja jest niezasadna, bowiem argumentacja tego zarzutu w istocie zmierza do wykazania nieumyślności naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Już z samej definicji nieumyślności z art.9§2 kk wynika, iż czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć. Odwoływanie się zatem przez apelującego do niezachowania należytej ostrożności stanowi uzasadnienie nieumyślności naruszenia opisanych zasad, a nie ewentualnego zamiaru.

Kara orzeczona wobec oskarżonego nie jest rażąco niewspółmiernie surowa ani też łagodna, a przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej, wbrew twierdzeniom oskarżyciela posiłkowego, znajduje uzasadnienie.

Orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 5 również nie można uznać, jak chce tego skarżący, za rażąco niewspółmiernie łagodny w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk a dopiero takie ustalenie czyniłoby możliwym dokonanie zmiany wysokości orzeczonego środka karnego. Środek karny orzeczony wobec oskarżonego na podstawie przepisu art. 42 § 1 kk uwzględnia tak rodzaj jak i charakter naruszonych przez oskarżonego zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a ustalony sposób prowadzenia pojazdu przez oskarżonego winien również w aspekcie jego wieku skłaniać do podjęcia weryfikacji czy oskarżony ze względu na kondycję psychofizyczną winien kierować pojazdami mechanicznymi. Argumentacja oskarżyciela posiłkowego dotycząca rażącej niewspółmiernej łagodności tego środka już w świetle wniosku apelacji jest oczywiście bezzasadna skoro skarżący domaga się orzeczenia zakazu na lat sześć.

Orzeczenie wydane w oparciu o przepis art.46§1kk jest wadliwe i nie zostało uzasadnione przez sąd I Instancji z rażącym naruszeniem art.424 §1 pkt 2 kpk. Sąd rejonowy orzekł na podstawie art. 46 kk na rzecz M. i B. S. (1) kwotę 50 000 złotych. Orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, po prawomocności wyroku stanowi tytuł egzekucyjny, wydane natomiast w tym zakresie rozstrzygnięcie nie nadaje się do wykonania. W wypadku kilku podmiotów uprawnionych, ich uprawnione może mieć charakter solidarny bądź świadczenie może być zasądzone w oznaczonych częściach, zaś sąd I instancji nie wskazał w jaki sposób świadczenie ma być spełnione, ani nie uzasadnił podstawy rozstrzygnięcia.

Tymczasem zadośćuczynienie ma charakter indywidualny, a nie zbiorowy i winno być orzekane odrębnie na rzecz każdego z pokrzywdzonych bądź uprawnionych do zadośćuczynienia. Ugruntowane orzecznictwo sądowe w oparciu o stosowanie przepisu art.446§4 kc nie pozostawia wątpliwości, iż krzywdę doznaną w wyniku śmierci osoby bliskiej bardzo trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej, zaś każdy przypadek należy traktować indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, przy czym ocena ta powinna opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie na wyłącznie subiektywnych odczuciach pokrzywdzonego. Biorąc pod uwagę wiek tragicznie zmarłej pokrzywdzonej oraz plany życiowe i nadzieje pokładane w dziecku przez rodziców sąd uznał, iż kwota piętnastu tysięcy złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę będzie odpowiednia w ramach postępowania karnego.

Sąd I instancji wadliwie skonstruował również orzeczenie o kosztach ujęte w punkcie VI dyspozycji zaskarżonego wyroku, ponieważ także nie nadaje się do egzekucji, jednak nie pozostawało to przedmiotem zarzutu żadnej z apelacji.

O kosztach należnych oskarżycielom posiłkowym orzeczono w oparciu o przepisy art. 636§1 kpk oraz § 14 ust. 2 pkt 4 i ust.7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 164 poz. 1348).

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 636§1 kpk zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty związane z tym postępowaniem, a na podstawie art.8 i art.2 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. nr 49, poz. 223 ze zm.) wymierzono mu opłatę w kwocie 300 złotych.